

Socialudvalget
L 108 - Bilag 2
Offentligt

Socialudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

BA. Jur. Henrik von Bülow
Kastelsvej 20, 2 TH
2100 København Ø
Tlf: 3526 5830
E-mail:
von.bulow@mail.dk

København 6. januar 2006

Deres reference:

L 108 Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse

Vedr. lovforslag L108 og problematikken om indirekte diskrimination

Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandlings udtalelse vedr. Helsingørs romaklasser omhandlende indirekte forskelsbehandling (se venligst bilag 1) kunne eventuelt også være relevant i forbindelse med behandlingen lov L108, da udtalelser af Børne og Ungeudvalgsformand i Helsingør Erling Hansen til pressen vedr. lukningen af romaklasserne kunne give en formodning om at Helsingørs anvendelse af den fremsatte lov evt. kunne medfører den samme/lignende juridiske problemstilling vedr. indirekte diskrimination. Jf. Frederiksborg Amts Avis 24/11 2005:

"F-klasserne [roma-/sigøjner-/fraværsklasser] startede tilbage i 1980'erne, men nu er epoken slut. Fra nytår bliver familierne mødt med sanktioner i stedet for tilbud.

- Efter 1. januar kan kommunen trække familierne i børnepenge eller kontanthjælp, hvis børnene ikke møder i skole, siger Erling Hansen."

Samt Frederiksborg Amts Avis 19/12 2005:

"Helsingør kommune nedlægger romaklasserne som følge af fortsat høje fraværprocenter.

Erling Hansen efterlyser forslag fra kritikerne til, hvordan problemerne løses:

- Jeg er træt af al den kritik, der er af klasserne, som alligevel lukkes i denne uge. Hvorfor skal vi ikke se på, hvordan vi løser problemerne? spørger han.

Han foreslår, at Helsingør udnytter de regler, som træder i kraft pr. 1. januar, hvor det bliver tilladt at trække forældrene i deres overførselsindkomster."

Det kunne eventuelt være relevant at inkorporere et afsnit i den nye lov, med baggrund/udgangspunkt i udtalelsen fra Klagekomitéen om indirekte forskelsbehandling, for derigennem at forebygge uheldige misfortolkninger af den nye lov.

Kronologisk oversigt over forskellige forslag til økonomisk afstraffelse af forældre for egne børns skoleforsømmelser 2000-2005 vedlægges til orientering/belysning af problemstillingen (se venligst bilag 2/nedenfor).

På forhånd tak for Deres venlige imødekommenhed vedr. dette væsentlige spørgsmål. Jeg står gerne til disposition for bemærkninger og yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Henrik von Bülow

CC: Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandling
CC: Europarådet

Bilagoversigt:

Bilag 1 Klagekomiteens_udtalelse.pdf

Bilag 2 Kronologiskoversigt.doc

Bilag 3 Helsingør_tilbagebetaler_aktiveringsydelse.html
 Bilag 4 De_konservative_Pressemeddelelse2002.html
 Bilag 5 På_vej_mod_en_ny_integrationspolitik.pdf
 Bilag 6 Bertel_Haarder_vedr_Helsingørmodellen12juni2003.htm

Kronologisk oversigt over forskellige forslag til økonomisk afstraffelse af forældre for egne børns skoleforsømmelser 2000-2005, med henvisninger til bilag.

1. august 2000	Helsingør-modellen (Projekt Værkstedet) starter. 2 sagsbehandlere flyttes til Jobhuset. Her skal de administrere aktivering af romaforældre til 19 romabørn, der går i Helsingør Kommunes 3 romaklasser. Aktiveringen består i at følge deres egne børn til romaklassen. Klasser, der senere blev fundet ulovlige og racediskriminerende (se venligst bilag 1). Mødte børnene ikke op i klassen blev forældrene trukket i aktiveringsydelse.
6. februar 2002	Det Sociale Nævn og senere Tilsynsrådet 28. februar 2002 finder Helsingør-modellen ulovlig. Kommunen må betale 155.322,92 kr. tilbage for perioden august 2000 til februar 2002 udgør. Se " Bilag 3 Helsingør_tilbagebetaler_aktiveringsydelse.html"
8. februar 2002	Pressemeddelelse fra De Konservative: <u>K: Helsingør-modellen skal gøres lovlig.</u> Se "Bilag 4 De_konservative_Pressemeddelelse2002.html"
8 Februar 2002	Borgmester Per Tærsebøl, går i pressen og beder om lovændringer så Helsingør-modellen kan blive lovlig. Bertel Haarder støtter op om idéen i FREDERIKSBORG AMTS AVIS 8. feb. 2002 "PJÆKBØDER SKAL VÆRE LOVLIGE: Det skal være lovligt at trække i sigøjneres kontanthjælp, hvis deres børn ikke møder op i skolen. Sådan lyder meldingen fra integrationsminister Bertel Haarder. Han forestiller sig, at man kan bruge Helsingør-modellen. "Det er lige præcis initiativer som dette, jeg har efterlyst", siger Bertel Haarder. (S. 1/1) (Per Tærsebøl sad i Bertel Haarders "Borgmesterudvalg", der er nedsat til at komme med idéer på integrationsområdet.)
5. marts 2002	Regering kommer med udspil "På vej mod en ny integrationspolitik". Her står bl.a.: "Det foreslås, at det undersøges, hvordan forældre kan sanktioneres ved børnenes ulovlige fravær." ... "Helsingør-modellen. Mange roma(sigøjner)børn havde meget fravær, og der var ingen opbakning fra forældrene til at løse problemet. Kommunen gjorde det til en del af forældrenes aktivering at følge børn i skole. Hvis de ikke levede op til det, blev de trukket i aktiveringsydelse." Se "Bilag 5 På_vej_mod_en_ny_integrationspolitik.pdf" eller http://www.bm.dk/flygtninge_indvandrere/integrationsudspil/default.asp
25. maj 2003	Bertel Haarder siger at den nye integrationslov vil gøre det lovligt gøre som Helsingør kommune gjorde. Frederiksborg Amts Avis 26. maj 2004: " <u>Helsingør-model bliver lov</u> ".
12. juni 2003	Bertel Haarder trækker personligt sin tolkning af integrationsloven tilbage i Helsingør Dagblad: " "Ny Helsingør-lov er ikke "Helsingør-model" ". Se "Bilag 6 Bertel_Haarder_vedr_Helsingørmodellen12juni2003.htm"
30. august 2003	Det nævnes i pressen at regering i en ny handlingsplan skriver at de vil arbejde på at gøre det lovligt at straffe forældre økonomisk hvis ikke de sender deres børn i skole.
5. november 2003	Bertel Haarder i politiken om genindførsel af skolemulk: »Det er en mulighed, som nogle af mine embedsmænd har formuleret på min opfordring, men det er ikke et officielt forslag endnu. Jeg er meget ked

	<p>af, at Helsingør ikke kunne benytte sin oprindelige model, og hvis den model, vi vedtog før sommerferien heller ikke virker, så må vi finde en tredje model. Problemet skal løses«, siger Bertel Haarder. Forslag skal i givet fald gælde både danskere og udlændinge, men kun anvendes i særligt grove tilfælde.</p> <p>»Man har tidligere haft skolebøder, uden at det var i strid med grundloven, så det kan man selvfølgelig indføre igen«, siger Bertel Haarder.</p> <p>Partiernes udlændingeordførere tøver med at bakke forslaget op. Flere af dem kræver først en forklaring på, hvorfor loven fra juni alligevel ikke kan bruges.»</p>
5. december 2004	<p>Jyllandsposten: " Integration: Bøder for børns pjæk" "Familier skal trækkes i børnechecken eller have en bøde, hvis børnene misrøgter skolen eller saboterer undervisningen, mener den konservative formand, Bendt Bendtsen, der også vil sende forældre på kursus i børneopdragelse. Socialdemokratiet siger nej."</p>
14. december 2005	<p>Socialministeren Eva Kjer Hansen fremsætter lovforslag L108.</p>

Helsingør Kommune
Børne- og Ungeforvaltningen
Stengade 59
3000 Helsingør

Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandling

INSTITUT FOR MENNESKERETTIGHEDER
STRANDGADE 56 · 1401 KØBENHAVN K
TLF. 32 69 89 44 · 32 69 89 45
FAX 32 69 88 00
KLAGEKOMITE@HUMANRIGHTS.DK
WWW.KLAGEKOMITE.DK
WWW.MENNESKERET.DK

STI BRV04KHP

DATO 5. december 2005

J.NR. 780.10/10081

Helsingør Kommunes oprettelse af klasser for elever med højt fravær

Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandling blev opmærksom på en artikel bragt på DR Nyheder Online den 18. oktober 2004, hvor af det fremgik, at Helsingør Kommune havde ansøgt Undervisningsministeriet om dispensation til at forsætte en af kommunens særlige klasser for elever med højt fravær. Ifølge det oplyste har Helsingør Kommune haft særlige klasser for elever med højt fravær, og eleverne placeret i disse klasser har alene været elever med roma baggrund. Baggrunden for kommunens ansøgning var, at Tilsynet, Statsamtet København i en udtalelse af 13. september 2004 fandt, at Helsingør Kommunes såkaldte fraværsklasser var i strid med folkeskoleloven. Den omstændighed, at det alene var roma børn, der gik i de særlige fraværsklasser, udgjorde ikke efter Tilsynets opfattelse tilstrækkeligt grundlag for at antage, at der havde fundet racediskrimination sted, henset til at kommunen havde anført, at det alene var roma børn, der havde et meget stort fravær.

På den baggrund anmodede Klagekomitéen ved breve af 27. oktober 2004 og 28. januar 2005 Undervisningsministeriet om at holde komitéen orienteret om ministeriets behandling af Helsingør Kommunes henvendelse.

Ved brev af 19. april 2005 anmodede Klagekomitéen Helsingør Kommune om oplysninger i forbindelse med komitéens overvejelser om, hvorvidt etableringen af en midlertidig fraværsklasse i ungdomsskoleregi gav komitéen anledning til at indlede en sag på eget initiativ.

Efter at have modtaget svar herpå fra kommunen og Undervisningsministeriet og efter at have haft lejlighed til at gennemgå sagens materiale i sin helhed udtaler Klagekomitéen konkluderende:

Efter Klagekomitéens opfattelse er ordningen med anbringelse af elever med stort fravær i særlige klasser objektivt begrundet i et sagligt formål. Det anvendte middel – etablering af særlige klasser, hvori kun elever med roma baggrund er placeret – er imidlertid indgribende og efter komitéens vurdering har kommunen ikke fremlagt en dækkende begrundelse for, at et sådant skridt er hensigtsmæssigt og nødvendigt. Da kommunen ikke har ønsket at bidrage yderligere til sagens oplysning, må komitéen lægge til grund, at kommunen ikke er i stand til at tilvejebringe en tilstrækkelig begrundelse for ordningen. Det er herefter komitéens opfattelse, at etablering af de særlige klasser på grundlag af et fraværskriterium er et uhensigtsmæssigt og unødvendigt samt uforholdsmæssigt indgribende middel i forhold til at opnå en nedbringelse af fraværet, og at kommunens ordning med særlige fraværsklasser er udtryk for ulovlig indirekte forskelsbehandling og dermed i strid med lov om etnisk ligebehandling.

1. Sagsfremstilling

Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandling blev opmærksom på en artikel bragt på DR Nyheder Online den 18. oktober 2004, hvoraf det fremgik, at Helsingør Kommune havde ansøgt Undervisningsministeriet om dispensation til at forsætte en af kommunens fraværsklasser. Ifølge det oplyste har Helsingør Kommune haft særlige klasser for elever med højt fravær, og eleverne placeret i disse klasser har alene været elever med roma baggrund. Baggrunden for kommunens ansøgning var, at Tilsynet, Statsamtet København i en udtalelse af 13. september 2004 fandt, at Helsingør Kommunes fraværsklasser var i strid med folkeskoleloven. Den omstændighed, at det alene var roma børn, der gik i de særlige klasser, udgjorde ikke efter Tilsynets opfattelse tilstrækkeligt grundlag for at antage, at der havde fundet racediskrimination sted, henset til at kommunen havde anført, at det alene var roma børn, der havde et meget stort fravær.

På den baggrund anmodede Klagekomitéen ved breve af 27. oktober 2004 og 28. januar 2005 Undervisningsministeriet om at holde komitéen orienteret om ministeriets behandling af Helsingør Kommunes henvendelse.

Ved brev af 4. februar 2005 til Klagekomitéen oplyste Undervisningsministeriet, at der den 17. december 2004 havde været afholdt møde med Helsingør Kommune. På mødet havde kommunen oplyst, at der for fremtiden ikke ville blive oprettet særlige klasser for børn med et stort fravær i folkeskoleregi. Ved brev af 21. december 2004 anmodede Helsingør Kommune Undervisningsministeriet om bemærkninger til, om undervisningen af de ældste elever i de særlige fraværsklasser kunne fortsætte i ungdomsskoleregi. Som begrundelse herfor henviste kommunen til forældrenes ønske om, at undervisningen kan fortsætte til og med skoleåret 2006/2007 med henblik på, at eleverne kan tage folkeskolens afgangsprøve.

Ved brev af 16. marts 2005 til Klagekomitéen fremsendte Undervisningsministeriet til orientering ministeriets brev af samme dato til Helsingør Kommune som svar på kommunens brev af 21. december 2004.

Det følgende fremgår bl.a. af Undervisningsministeriets brev af 16. marts 2005 til Helsingør Kommune:

”[...]

Som det fremgår af [folkeskolelovens] § 33 stk. 3, kan undervisningspligten efter det 7. klassetrin - dvs. på 8. og 9. klassetrin - opfyldes ved deltagelse i heltidsundervisning i den kommunale ungdomsskole. [...] dette forudsætter dog, at kommunalbestyrelsen har besluttet af ungdomsskoletilbuddet skal omfatte heltidsundervisning, jf. § 3 stk. 2 nr. 2, i lov om ungdomsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 997 af 8. oktober 2004, og forældrene til børnene ikke ønsker dem optaget i folkeskolen.

[...]

Der i er bekendtgørelse nr. 913 af 3. oktober 2000 om ungdomsskolens virksomhed (herefter bekendtgørelsen) fastsat nærmere regler om heltidsundervisning i ungdomsskolen. [...]

Der er ikke i bekendtgørelsen fastsat regler om visitation til ungdomsskolens heltidsundervisning. Det vil således være op til den enkelte kommune/ungdomsskole at fastsætte nærmere saglige og lovlige kriterier for visitation til heltidsundervisningen i ungdomsskoleregi og eventuel klasse-/ holddannelse i ungdomsskolen. En eventuel visitation af børn under 18 år vil yderligere forudsætte, at forældrene ikke ønsker det pågældende barn optaget i folkeskolen [...].

Undervisningsministeriet skal grundet baggrunden for kommunens overvejelser om at etablere heltidsundervisning i ungdomsskoleregi for elever, der tidligere har gået i de såkaldte F-klasser henlede kommunens opmærksomhed på, at kommunen ved visitation til ungdomsskolens heltidsundervisning skal sikre sig, at de kriterier, der fastsættes for visitation til heltidsundervisning i ungdomsskoleregi ikke efter omstændighederne kan medføre direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse. Tilsvarende gælder for eventuel klasse-/holddannelse i ungdomsskolen.”

Ved brev af 19. april 2005 anmodede Klagekomitéen Helsingør Kommune om forskellige oplysninger i forbindelse med komitéens overvejelser om, hvorvidt etableringen af en midlertidig F-klasse i ungdomsskoleregi gav komitéen anledning til at indlede en sag på eget initiativ. Klagekomitéen anmodede Helsingør Kommune om at oplyse, hvorvidt der alene var/er placeret børn med roma baggrund i klasserne, og om fraværsklasserne er oprettet for børn med særlige undervisningsbehov. Derudover bad komitéen kommunen om særligt at oplyse, hvor mange af de børn, som var/er placeret i klasserne, havde/har et udsædvanligt højt fravær.

Ved udtalelse af 16. maj 2005 til Klagekomitéen udtalte Helsingør Kommune bl.a. følgende:

”Vi skal i den forbindelse bemærke, at klasserne har stået åben for alle elever med ekstremt højt fravær. Alle elever i de tidligere og de nuværende klasse har således haft et ekstremt højt fravær. Der er kun elever med romi baggrund i den nuværende klasse der i øvrigt nedlægges ved sommerferien 2007.”

Helsingør Kommune vedlagde endvidere en række dokumenter vedrørende kommunens oprettelse og drift af de særlige fraværsklasser heriblandt ”Visitationsprocedure for placering af elever i ROMI-klasse” fra januar 1998, diverse korrespondance mellem kommunen og Tilsynsrådet, Statsamtet Frederiksborg og mellem kommunen og Tilsynet, Statsamtet København og notat af 4. marts 2003 fra Pædagogisk UdviklingsCenter vedrørende fraværsklasser og referater fra Børne- og Ungeudvalgets, Økonomiudvalgets og Byrådets møder.

Endvidere fremgår bl.a. følgende om baggrunden m.v. for F-klasserne af et brev dateret 4. februar 2003 fra Byrådet i Helsingør til Tilsynsrådet.

”[...]”

Helsingør Kommune har tre romaklasser, med 10 elever i hver klasse, som et særligt undervisningstilbud inden for normalområdet til børn, som pga. hjemlige, sociale og kulturelle grunde har haft et ekstremt stort fravær. Til hver klasse er tilknyttet en

socialpædagog. Tilbuddet kan sidestilles med kommunens A-klasser, hvor A'et står for alternativ.

Formålet med romaklasserne er bl.a., at eleverne lærer at overholde aftaler, at møde til tiden samt lærer at læse, skrive og regne. Tilbuddet er ikke at betragte som specialklassetilbud, idet de pågældende børn ikke har generelle indlæringsvanskeligheder. Til dette formål har vi specialklasser, som pt. rummer i alt 8 roma elever.

Tilbuddet om romaklasser gives udelukkende på baggrund af et konstateret for stort fravær fra skolegangen.

Tilbuddet er frit at vælge for forældrene, og er tænkt som en hjælp til at nedbringe det store fravær. Børnene, der modtager undervisning i disse tilbud, er p.t. udelukkende børn med romi baggrund, idet disse er de eneste med et markant stort fravær. Såfremt forældrene ikke ønsker at gøre brug af tilbuddet bliver børnene undervist i de almindelige normalklasser i kommunen. Romaklasserne er principielt for alle elever, som har et meget lavt funktionsniveau pga. stort fravær. Når klasserne i dag bliver kaldt romaklasser, er det fordi, der udelukkende går børn fra denne etniske gruppe i klasserne – da ingen andre elever indtil nu har et fravær, som berettiger til en plads i dette tilbud.

Ingen elev i Helsingør Kommune er pga. sin etniske baggrund stigmatiseret til en romaklasse. En elev med et ekstremt højt fravær med deraf følgende funktionsniveau, tilbydes optagelse i romaklasse. Det faglige niveau skal være så markant under klassesetningen, at eleven ikke skønnes at kunne blive integreret. Det skal endvidere bemærkes at anslået er ca. 75 % af kommunens romabørn indskrevet i almindelige klasser, og de elever som tilbydes romaklasse, er de absolut mest marginaliserede.

[...]

Slutteligt kan nævnes, at eleverne i romaklasserne oftest tilhører den mest marginaliserede del af romapopulationen i kommunen, men for at undgå misforståelser som navnet åbenbart kan give anledning til, vil Helsingør Kommune fremover betegne klasserne som F-klasser og få dette konsekvensrettet på hjemmesider m.v.

[...]

Socialistisk Folkeparti har følgende supplerende bemærkninger:

”SF finder det beklageligt at ledende embedsmænd fra Børne- og Ungeforvaltningen samt Borgmesteren ved deres udtalelser i dagspressen [...] har bidraget til at bibringe borgerne en opfattelse af, at der var tale om specialklasser for romibørn.

Samt at forvaltningen på Internettet – og i rapporten vedr. ”børn med særlige behov s. 81” har defineret F-klasserne som værende ”Romielever, der ikke kan rummes i i normalklasser eller specialklasser”. Altså specialklasser for romibørn.

Misforholdet kan ikke alene korrigeres, som kommunen foreslår, ved at ophøre med at bruge betegnelsen "romiklasser" for fremover at bruge betegnelsen "F-klasser". Det kræver også en anden definition af målgruppen for F-klasserne."

Venstre har følgende supplerende bemærkninger til den historiske baggrund:

"Formålet med de 3 OBS-klasser i F-regi (sigøjnerklasser) er gennem et alternativt tilbud, at få eleverne socialiseret og fagligt rustet med henblik på en mulig udslusning til almindelig folkeskole. Eleverne følger folkeskolens pensum.

OBS-klasserne har gennem en 3-årig periode i 1990'erne været støttet af EU, idet klasserne deltog i SOCRATES programmet Comenius Aktion2, som var et interkulturelt projekt, hvor der udveksledes erfaringer med skoler i andre lande vedr. undervisning af sigøjnere og rejsende. Støtten blev primært anvendt til opkvalificering."

Det fremgår af et brev af 19. april 2005 fra Helsingør Kommune til Tilsynet, at:

"Helsingør Byråd har i sit møde, den 18.04.05 besluttet, at der i regi af ungdomsskolens heltidsundervisning oprettes en F-klasse beregnet for elever med ekstremt stort fravær.

[...]

Helsingør Byråd er meget opmærksom på, at F-klassen ikke skal føre til forskelsbehandling, men alene er et tilbud til alle elever der måtte have et ekstremt højt fravær. Den nuværende klasse er et lukket tilbud til de nuværende elever, hvorfor der ikke nyvisiteres til denne. Med udgangen af skoleåret 2006/2007 vil der ikke længere være en F-klasse, [...]"

Ved brev af 24. maj 2005 anmodede Klagekomitéen Helsingør Kommune om bl.a. at redegøre for, hvorledes forældre er blevet oplyst om, at de frit har kunnet fravælge tilbudet om placering i en F-klasse. Komitéen anmodede i den forbindelse kommunen om at fremsende dokumentation f.eks. i form af breve eller notater, hvoraf det fremgår, at forældre har accepteret placering i en F-klasse, og breve eller notater, hvoraf det fremgår, at forældre ikke har ønsket placering i en F-klasse.

Børne- og Ungedirektør i Helsingør Kommune fremsendte ved brev af 13. juni 2005 følgende svar:

"[...]

Vi har nu modtaget det 5. brev fra Jer om denne sag og hver gang beder I om nye oplysninger som medfører fornyet arbejdsbyrde for forvaltningen.

Da vi har mange væsentlige sager at arbejde med, skal jeg bede om, at denne sag afsluttes med de foreliggende oplysninger + de der kommer.

Jeg skal i øvrigt snarest vende tilbage med de oplysninger der ønskes i brev af 24.05.05 i det omfang, de kan fremskaffes.

[...]"

Ved Klagekomiteéns brev af 16. juni 2005 til Helsingør Kommune oplyste komitéen bl.a., at Komiteén på baggrund af det fremsendte materiale endvidere havde noteret sig, at der fra 2003 og fremefter alene har været placeret børn med roma baggrund i klasserne.

Det fremgår af notat fra Børne- og Ungeudvalget i Helsingør Kommune, at man ved møde den 22. november 2005 vedtog, at den sidste fraværsklasse nedlægges pr. 31. december 2005.

Klagekomiteén har ikke modtaget yderligere oplysninger i sagen fra Helsingør Kommune.

Klagekomiteén har sideløbende med denne sag behandlet en klage fra en elev, der har været placeret i en af kommunens fraværsklasser.

2. Klagekomiteéns udtalelse

Efter § 10, stk. 2, i lov nr. 374 af 28. maj 2003 om etnisk ligebehandling er Institut for Menneskerettigheder tillagt kompetence til at behandle klager over overtrædelse af lovens forbud mod forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse og for overtrædelse af lovens forbud mod repressalier. Denne opgave varetages på instituttets vegne af Klagekomiteén for Etnisk Ligebehandling, som i den forbindelse er tillagt beføjelse til at give udtryk for sin opfattelse af, om der er sket en overtrædelse af forbudet mod forskelsbehandling af de anførte grunde eller en overtrædelse af forbudet mod repressalier. Komiteén har endvidere kompetence til at tage en sag op på eget initiativ for eksempel på grundlag af presseomtale eller på grundlag af en henvendelse fra en borger m.v.

A. Klagekomiteéns kompetence

Klagekomiteén kan behandle klager over forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, for så vidt angår forhold, der har fundet sted efter lov om etnisk ligebehandlings ikrafttræden den 1. juli 2003. Til trods for at Helsingør Kommunes tre fraværsklasser blev oprettet før denne dato, er der blevet placeret elever i fraværsklasserne efter lovens ikrafttræden. To af fraværsklasserne i Helsingør Kommune blev nedlagt i december 2004 på baggrund af Tilsynets udtalelse af 13. september 2004. Tilsynet fandt, at Helsingør Kommunes fraværsklasser var i strid med folkeskoleloven. Den sidste klasse er videreført i ungdomsskoleregi og nedlægges ved udgangen af året 2005.

Komiteén har på den baggrund vurderet, om formålet med oprettelsen af klasserne og virkningen af det fraværskriterium, der er blevet anvendt ved placering af elever i de nedlagte klasser, og som stadig anvendes i forhold til den nuværende fraværsklasse i ungdomsskoleregi, er i overensstemmelse med lov om etnisk ligebehandling.

B. Klagekomitéens vurdering af formålet med oprettelsen af fraværsklasserne og virkningen af det fraværskriterium, der er anvendt ved placering af elever i klasserne.

Sagen angår det forhold, om det er i strid med lov om etnisk ligebehandling, at en skole har klasser alene med personer med roma baggrund. Det kan enten være udtryk for direkte forskelsbehandling ved, at eleverne sorteres på baggrund af etnisk oprindelse eller indirekte forskelsbehandling ved, at der anvendes et kriterium om højt fravær, som fører til, at kun roma elever anbringes i de særlige klasser.

Klagekomitéen har noteret sig, at Tilsynet i udtalelsen af 13. september 2004 fandt, at den omstændighed, at det alene var roma børn, der gik i de særlige klasser, ikke udgjorde tilstrækkeligt grundlag for at antage, at der havde fundet racediskrimination sted, henset til at kommunen havde anført, at det alene var roma børn, der havde et meget stort fravær. Det fremgår i den forbindelse ikke af Tilsynets udtalelse, hvordan fraværsklasserne skal vurderes efter lov om etnisk ligebehandling

Efter § 2, stk. 1, i lov om etnisk ligebehandling gælder loven for al offentlig og privat virksomhed, for så vidt angår social beskyttelse, herunder social sikring og sundhedspleje, sociale goder, uddannelse samt adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, herunder bolig, der er tilgængelige for offentligheden.

Det følger af lovens § 3, stk. 1, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af vedkommendes eller en tredjemands race eller etniske oprindelse.

Ifølge lovens § 3, stk. 2, foreligger der direkte forskelsbehandling, når en person på grund af race eller etnisk oprindelse behandles ringere, end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Ifølge lovens § 3, stk. 3, foreligger der indirekte forskelsbehandling, hvis en tilsyneladende neutral bestemmelse, betingelse eller praksis vil stille personer af en bestemt race eller etnisk oprindelse ringere end andre personer, medmindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et sagligt formål, og midlerne til at opfylde det er hensigtsmæssige og nødvendige. Det er i den forbindelse ikke et krav, at den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis alene berører personer af en enkelt bestemt race eller etnisk oprindelse.

Hvis elever placeres i særlige klasser alene på baggrund af elevernes etniske oprindelse foreligger der direkte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse i strid med lov om etnisk ligebehandling § 3, stk. 1. Sådanne placeringer kan ikke begrundes i varetagelsen af saglige hensyn. Ud fra det i sagen oplyste finder Klagekomitéen ikke, at den har tilstrækkeligt grundlag for at antage, at placering af eleverne i fraværsklasserne er sket på grund af elevernes etniske oprindelse, og at placeringen dermed udgør direkte forskelsbehandling.

§ 4, stk. 1 i lov om etnisk ligebehandling udgør en undtagelse i forhold til det generelle forbud mod forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse indeholdt i loven, idet bestemmelsen fastslår, at loven er ikke til hinder for, at specifikke foranstaltninger, der har til formål at forebygge eller opveje ulemper knyttet til race eller etnisk oprindelse, opretholdes eller vedtages.

Det er dog alene i det tilfælde, hvor man ønsker at tilgodese en elev, der f.eks. har et særligt behov for at få nedbragt sit fravær og for at få forbedret sit deraf afledte lave faglige niveau, at der kan lægges vægt på elevens etniske oprindelse, når det vurderes, om en elev kan placeres i en bestemt klasse. Ordningen skal således udgøre et gode for eleven. Ordningen må endvidere ikke være en tvangsmæssig foranstaltning for barnet og skal således være frivillig for eleven. Det forudsættes endelig, at den etniske oprindelse konkret udgør et relevant kriterium i forhold til det behov, der ønskes tilgodeset.

Helsingør Kommune har ikke begrundet oprettelsen af de særlige fraværsklasser og det faktum, at der kun går roma elever i klasserne med, at der er tale om en særforanstaltning på grund af elevernes etniske oprindelse. Kommunen har begrundet ordningen med et ønske om at nedbringe elevernes fravær og har således anvendt et fraværskriterium som begrundelse for placering i klasserne.

Det fremgår af visse oplysninger i sagen, at der udover fraværskriteriet er lagt vægt på elevens faglige niveau. Af de øvrige oplysninger fremgår det dog klart, at der er blevet anvendt et fraværskriterium. Komiteén lægger herefter til grund, at hovedkriteriet for placering i fraværsklasserne er og har været fravær.

Hvis elever placeres ud fra et bestemt kriterium, kan det efter omstændighederne resultere i indirekte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse i strid med lov om etnisk ligebehandling § 3, stk. 1, såfremt anvendelsen af kriteriet fører til, at kun elever med én bestemt etnisk oprindelse placeres i klasserne, med mindre kriteriet, der lægges til grund for placeringen, er objektivt begrundet i et sagligt formål, og midlet (placeringen) til at opfylde det er hensigtsmæssigt og nødvendigt.

Det følger af Helsingør Kommunes ordning, at elever er placeret i særlige klasser ud fra et kriterium om særligt højt fravær. Det fremgår af det i sagen oplyste, at der kun er blevet placeret elever med roma baggrund i de særlige klasser, idet det alene er elever med roma baggrund, der har højt fravær. Fraværskriteriet har ført og fører således til, at kun elever med roma baggrund blev/er placeret i klasserne.

At placeringen har karakter af et tilbud, som forældre frit kan vælge for deres børn eller undlade at vælge, ændrer ikke ved, at placeringen kan være i strid med lov om etnisk ligebehandling, idet lovens bestemmelser ikke ved aftale kan fraviges til ugunst for den, der udsættes for forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse jf. § 6.

Det må herefter vurderes, hvorvidt fraværskriteriet, der lægges til grund for placeringen, er objektivt begrundet i et sagligt formål, og midlet (placeringen) til at opfylde det er hensigtsmæssigt og nødvendigt.

Det fremgår af sagens oplysninger, at formålet med ordningen, hvor der anvendes et fraværskriterium som grundlag for placering af en elev i en bestemt klasse, er at nedbringe den pågældende elevs fravær og at afhjælpe elevens deraf følgende lave faglige niveau ved hjælp af særlig undervisning. Elevens faglige niveau skal være så markant under elevens normale klassetrin, at eleven ikke skønnes at kunne blive integreret i en normal klasse. Formålet med placering af elever

med højt fravær i særlige klasser er således, at eleverne både lærer at overholde aftaler og møde til tiden og lærer at læse, skrive og regne.

Efter Klagekomitéens opfattelse er ordningen med anbringelse af elever med stort fravær i særlige klasser objektivt begrundet i et sagligt formål. Med hensyn til det valgte middel – etablering af særlige klasser, hvori kun elever med roma baggrund er placeret – skal komitéen understrege, at fraværskriteriet herved har fået en markant indgribende betydning. Kommune har efter komitéens vurdering ikke fremlagt en dækkende begrundelse for, at et sådant skridt er hensigtsmæssigt og nødvendigt. Da kommunen ikke har ønsket at bidrage yderligere til sagens oplysning, må komitéen lægge til grund, at etablering af de særlige klasser på grundlag af et fraværskriterium er et uhensigtsmæssigt og unødvendigt samt uforholdsmæssigt indgribende middel i forhold til at opnå en nedbringelse af fraværet. Herefter finder komitéen, at kommunens ordning med særlige fraværsklasser er udtryk for ulovlig indirekte forskelsbehandling og dermed i strid med lov om etnisk ligebehandling..

Med venlig hilsen
på Klagekomitéens vegne

Claus Haagen Jensen
formand

09.04.2002

Beslutning

Nr. 55: Projekt Værkstedet

15.04.10. P20

Indledning/baggrund

Orientering om Tilsynsrådets afgørelse af 28.februar 2002.

Det sociale Udvalg drøftede på sit møde den 5. marts 2002 Projekt Værkstedet, hvor Det Sociale Nævn i afgørelse af 6. februar 2002 havde vurderet, at ordningen hvor aktiverede kunne følge deres børn i skole, som en del af aktiveringsaftalen. Det Sociale Nævn har i afgørelsen vurderet, at ordningen ikke har hjemmel i lov om aktiv socialpolitik § 16 eller anden relevant lovgivning.

Helsingør kommune besluttede på baggrund af afgørelsen, at rette henvendelse til Integrationsministeren m.fl. for via forsøgsregler eller ændring af den eksisterende lovgivning, at kunne videreføre den gældende ordning.. På baggrund af afgørelsen foranlediger Helsingør kommune:

- .. Opsigelse af ordninger over for samtlige deltagere på afgørelsestidspunktet.
- .. Tilbagebetaling af den tilbageholdte ydelse i forbindelse med den konkrete sag.

Bilag: Brev fra Tilsynsrådet og oversigt over beløb til udbetaling.

Sagsfremstilling

Statsamtet Frederiksborg, Tilsynsrådet har på baggrund af 2 klagere (lektor Marianne Skytte og lektor Simon Thorbek) rettet henvendelse til Helsingør kommune. (bilag).

Tilsynsrådet tilslutter sig Det Sociale Nævns opfattelse af retstillingen. Tilsynsrådet er således enig i, at den omhandlede form for aktivering ikke har hjemmel i lov om aktiv socialpolitik. Der peges endvidere på at en lovliggørelse kan indebære, at kommunen må genoptage de sager, der hidtil har været behandlet i overensstemmelse med den pågældende praksis.

Jobhuset har på baggrund af afgørelsen gennemgået samtlige sager der har været omfattet af ordningen og hvor der er tilbageholdt ydelser alene på baggrund af børns manglende fremmøde i skolen.

Forvaltningen orienterer Tilsynsrådet om de iværksatte handlinger.

Tilsynsrådet henstiller til Helsingør kommune at træffe de nødvendige beslutninger til lovliggørelse af praksis på området.

Økonomi/personaleforhold

Det samlede tilbageholdte beløb for perioden august 2000 til februar 2002 udgør kr. 155.322,92 (bilag). Beløbene er under anvisning.

Indstilling

Det indstilles:

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

[Til toppen](#)

Seneste opdatering: 10. april 2002

© Helsingør Kommune

K: Helsingør-modellen skal gøres lovlig
Dato Fredag, 08. feb 2002
Emne Pressemeddelelser

"Når Helsingør Kommune har fundet en metode, som virker, så må Folketinget bakke op og lave de nødvendige lovændringer."

Det siger den konservative arbejdsmarkedspolitiske ordfører Lars Barfoed om sagen fra Helsingør, hvor kommunen er lykkedes med at få roma-børnene til at gå i skole ved at true forældrene med at blive trukket i kontanthjælpen. Ordningen har vist sig effektiv, men er nu kendt ulovlig af statsamtet.

"Når forældrene svigter deres egne børns skolegang er det samfundets pligt at skride ind. For børnenes skyld. Jeg mener, at det er helt i orden at true forældrene på pengepungen, hvis det er det, der skal til. Og det er det åbenbart", siger Lars Barfoed.

"Uanset at forældrene ikke ønsker at blive integreret med resten af samfundet, skal det ikke gå ud over børnenes muligheder. Det er vores pligt at få brudt det uheldige mønster," siger Lars Barfoed.

Lars Barfoed vil nu bringe sagen op på regeringens bord med en henvendelse til beskæftigelsesministeren for at få undersøgt hvorvidt loven hurtigt kan laves om, så Helsingør-modellen bliver lovlig

---

Denne artikel kommer fra Konservative
<http://www.konservative.dk/>

Adressen til denne artikel er:
<http://www.konservative.dk/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=816>

På vej mod en ny integrationspolitik

I Danmark skal alle borgere have adgang til arbejds- og samfundslivet - også vores nye borgere, der er kommet hertil som flygtninge og indvandrere. Det er regeringens mål at få integreret nye borgere, så de kan deltage i arbejds- og samfundslivet på lige fod med den øvrige del af befolkningen. I dag står en alt for stor andel af vore nye borgere uden for arbejdsmarkedet. Hvis de nye borgeres tilknytning til arbejdsmarkedet var den samme som den øvrige del af befolkningens, ville der være 60.000 flere personer i arbejde. Det er spild af ressourcer, hvis disse mennesker ikke kommer i arbejde. Flygtninge og indvandrere er borgere med kvaliteter og kompetencer, som virksomhederne og det danske samfund har brug for.

For regeringen hersker der ingen tvivl om, at et arbejde er nøglen til succesfuld integration.

Der er allerede i dag en række virksomheder, som med stor succes har ansat medarbejdere med flygtninge- eller indvandrerbaggrund. Disse virksomheder har indset, at mange af de nye borgere, der kommer til Danmark, rent faktisk har noget at byde på.

Kommunerne spiller også en vigtig rolle i integrationen af flygtninge og indvandrere. Flere kommuner har meget positive erfaringer med en aktiv og tæt dialog med det lokale erhvervsliv og har ad den vej haft succes med at få nye borgere ind på arbejdsmarkedet.

Det kan altså godt lade sig gøre - vi skal bare blive meget bedre til det!

Arbejde er en vigtig vej til integration, men gør det ikke alene. Integration handler også om at blive i stand til at deltage i andre af samfundslivets områder, således at den enkelte nye borger kan indgå aktivt eksempelvis i foreningsarbejde og skolebestyrelser. Det er ikke mindst vigtigt for børnene, at forældrene både kan lære børnene om deres oprindelige baggrund og om det samfund, som de nu er en del af.

Integrationsopgaven er et fælles ansvar. Alle skal deltage. Der er ikke én rigtig måde at gøre tingene på, men mange forskellige. Det er regeringens ambition, at der med den nye integrationspolitik skabes frihed til at finde de løsninger, der i de konkrete tilfælde er de bedste.

Regeringen præsenterer her sit udspil til, hvordan såvel nyankomne borgere som flygtninge og indvandrere, der har boet i Danmark i længere tid, bliver aktive og ligeværdige deltagere i samfundet. Regeringens udspil kan samles i følgende fire hovedtemaer:

- **Hurtigt i arbejde**
- **Effektiv danskundervisning**
- **Bedre udnyttelse af kvalifikationer**
- **Integration - et fælles anliggende**

"Jeg har set, hvordan klientgørelsen finder sted. Hvordan ellers kreative og aktive mennesker bliver passiviseret i behandler- og omsorgstjenestens navn. Hvordan ventetiden og regler i Udlændingeloven nedbryder mennesker. Skaden sker allerede, mens flygningene er asylansøgere." skrev Majken Rhod Larsen, Dansk Røde Kors Asylafdeling, i en kronik i Fagligt Forum 15. juni 1999.

Hurtigt i arbejde

Langt de fleste nye borgere kommer til landet med ønsket om at yde en indsats for at skabe sig en ny tilværelse i Danmark. De kommer med kvaliteter og kompetencer, som det danske samfund har hårdt brug for i en situation med lav arbejdsløshed og udsigt til mangel på arbejdskraft. Det er derfor vigtigt, at nyankomne hurtigt kommer i arbejde, så de kan forsørge sig selv og familien. Dertil kommer den store gruppe af nye borgere, som har boet i Danmark i længe tid, og som ikke er på arbejdsmarkedet. Nye borgeres muligheder for at få adgang til og fodfæste på arbejdsmarkedet skal derfor forbedres.

Der eksisterer i dag en lang række komplicerede regler og tilskudsordninger, der skal hjælpe kontanthjælpsmodtagere, forsikrede ledige og udlændinge på introduktionsydelse i arbejde. Man ved fra forskellige undersøgelser, at det i dag er alt for svært for virksomhederne at overskue og administrere ordningerne. Mange virksomheder vil imidlertid gerne bidrage til, at nye borgere integreres på arbejdspladserne og i samfundet, og derfor skal det gøres nemmere for virksomhederne at påtage sig et ansvar. Regeringen vil derfor gøre op med tilskudstankegangen og virvaret af særordninger, hvor der ofte fokuseres mere på, hvilken ordening vedkommende falder ind under, end på personens kvalifikationer.

Det drejer sig om så effektivt som muligt at få den personlige kontakt mellem den enkelte og arbejdsgiveren, som er så afgørende for at opnå fast ansættelse.

For at få nye borgere hurtigt i arbejde vil regeringen tage følgende initiativer:

1. En enkel og ubureaukratisk model for virksomhedspraktik.

Regeringen vil foreslå, at der indføres én enkel model for virksomhedspraktik, der ikke er administrativt eller økonomisk belastende for virksomhederne.

Tankegangen er at stille arbejdskraft til rådighed for arbejdsgiveren i en periode, mod at denne så forpligter sig til at sørge for almindelig introduktion og opkvalificering (sidemandsoplæring). Herigennem vil den enkeltes dansk kundskaber også blive styrket. Modellen indeholder følgende elementer:

- Personer, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet, herunder flygtninge og indvandrere, kan få tilbud om at komme i virksomhedspraktik i en privat eller offentlig virksomhed. Praktikperiodens længde fastsættes individuelt og kan maksimalt være 52 uger. Den enkelte kan også selv tage initiativ til at finde en praktikplads.
- Forsørgelsen under praktikperioden svarer til den ydelse, vedkommende i forvejen er berettiget til.
- De personer, der har behov for især sproglig, men også anden opkvalificering, får denne i tilknytning til eller på arbejdspladsen. Et opkvalificeringsforløb aftales konkret mellem virksomheden og den visiterende myndighed.

Den endelige udmøntning af ordningen vil ske som led i regeringens handlingsplan "Flere i arbejde".

Det foreslås, at der indføres en enkel model for virksomhedspraktik.

2. Introduktion til ordinær ansættelse.

Virksomheder kan være i tvivl om nye borgeres faglige og sproglige kompetencer, og de kan derfor være tøvende over for at ansætte personer, der ikke umiddelbart vurderes at have en produktivitet svarende til den overenskomstfastsatte løn. Der skal derfor skabes muligheder for at ansætte borgere, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet, på ordinære vilkår, men på en lavere startløn. Regeringen kan umiddelbart pege på to modeller:

- Ordinær ansættelse i en periode op til 1 år til den for branchen aftalte minimumsløn (uden tillæg/lokale aftaler).
- Lærlingeløn i en periode op til 1 år.

Regeringen vil opfordre arbejdsmarkedets parter til at komme med et bud på, hvilke muligheder der er for at ansætte personer på start- eller minimumsløn inden for de gældende overenskomster.

Det foreslås, at borgere der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet i en introduktionsfase kan ansættes til en særlig startløn.

3. Hurtigere permanent opholdstilladelse til velintegrerede.

Mange nye borgere yder en stor og vellykket indsats for at skabe sig en ny tilværelse i Danmark. De vil gerne integreres i det danske samfund, og de arbejder hårdt på det - de tilegner sig det danske sprog, får et arbejde og bliver selvforsørgende.

En sådan indsats skal belønnes og fremmes. Det er derfor vigtigt, at udlændingelovgivningen indeholder incitament for nyankomne udlændinge til at tage arbejde og i øvrigt blive hurtigt integreret. Regeringen vil derfor gøre det muligt at få permanent opholdstilladelse tidligere end ellers, hvis man har gjort en vellykket indsats for at blive integreret i det danske samfund, så man blandt andet er selvforsørgende.

Det foreslås, at nyttilkomne, der har gjort en vellykket indsats, kan få opholdstilladelse tidligere.

4. Hurtig arbejdstilladelse til særligt kvalificerede asylansøgere.

Regeringen vil skabe mulighed for, at asylansøgere med særlige kvalifikationer får mulighed for at tage almindeligt arbejde. Det skal f.eks. gælde for højtuddannede IT-ingeniører, som kan gå direkte ind på arbejdsmarkedet, og som efterspørges i dag.

Det foreslås, at særligt kvalificerede asylansøgere skal have adgang til arbejdstilladelse.

5. Fra passiv til aktiv asylfase.

Regeringen vil effektivisere sagsbehandlingen og ændre reglerne om asylansøgers ophold her i landet, mens deres sag behandles. En del af asylansøgerne får opholdstilladelse i Danmark. Det er vigtigt, at ventetiden bruges konstruktivt. Det skylder vi ikke bare dem, der får opholdstilladelse i Danmark, men også de mennesker, der skal vende tilbage til hjemlandet. Asylansøgere skal have ansvar for de daglige opgaver på centrene. Og de aktiviteter, der i øvrigt foregår på centrene, skal målrettes mod deltagelse i erhvervslivet. Reglerne om lommepenge mv. til asylansøgere skal ændres.

Endvidere skal ydelserne gøres betingede af, at asylansøgeren deltager i arbejdet på asylcentret, eller af at arbejdsforpligtelsen opfyldes ved praktikforløb på lokale virksomheder m.v. uden for centeret.

Indtil det er besluttet, at asylansøgerens ansøgning skal behandles i Danmark, skal der ikke udbetales lommepenge.

Det foreslås, at asylansøgere skal være forpligtede til at arbejde enten på centret eller på lokale virksomheder uden for centret.

Det foreslås, at betaling af lommepenge betinges af, at asylansøgeren opfylder sin arbejdsforpligtelse.

Det foreslås, at der først udbetales ydelser ved registrering af asylansøgningen i Danmark.

6. De familiesammenførte skal også i arbejde.

Regeringen sikrer med de nye regler i udspillet "En ny udlændingepolitik", at en familiesammenført ægtefælle kan forsørges af den herboende. For at styrke indsatsen over for de familiesammenførte vil regeringen foreslå, at der i stedet for den hidtidige handlingsplan udarbejdes en kontrakt med rettigheder og pligter mellem den nye borger og kommunen. Kontrakten skal sikre kvaliteten i introduktionsprogrammet og være målrettet mod uddannelse og arbejde.

Det foreslås, at familiesammenførte skal underskrive kontrakter med kommunen.

7. Mere målrettet indsats for erhvervsrettet uddannelse af indvandrere.

Uddannelsessituationen for mange indvandrere og efterkommere er alarmende. Næsten halvdelen af de unge mænd og mere end hver tredje unge kvinde har hverken fuldført eller er i færd med at fuldføre en kompetencegivende uddannelse. For andre unge er det kun hver femte. Samtidig er unge indvandrere og voksenelever overrepræsenterede i skolepraktik.

Regeringen vil søge at udnytte de afsatte AER-midler og øvrige offentlige midler bedre for at stimulere ansættelsen af unge fra udsatte grupper i praktikvirksomheder, f.eks. ved mere effektiv brug af de særlige AER-finansierede tilskud og ved, at de eksisterende AER-midler også bør kunne anvendes til at give tilskud til intensivering af arbejdet med godkendelse af flere praktikpladser og af det opsøgende arbejde.

Der er i dag 1700 ledige pladser på social- og sundhedsuddannelserne. Med regeringens ekstrabevillinger på ½ milliard til ældrepleje og 1½ milliard til sundhedssektoren er der således penge til at stimulere tilgangen til de ledige pladser.

Regeringen vil foreslå modeller i social- og sundhedssektoren, der kombinerer uddannelse med almindelig ansættelse på en arbejdsplads.

Det foreslås at fremskaffe flere rigtige praktikpladser.

Det foreslås, at der etableres jobnære uddannelsesforløb inden for social- og sundhedsområdet.

8. Dygtige kommuner skal belønnes.

Kommunerne skal have en økonomisk tilskyndelse til straks at få nye borgere i arbejde.

I dag dækker staten kommunernes udgifter til integration af nyankomne udlændinge i de første tre år. Efter de tre år skal kommunerne selv betale en større del af udgifterne til kontanthjælp, jobtræning og danskundervisning, men modtager et fast overgangstilskud for hver person i tre år mere.

Regeringen vil ændre finansieringen af integrationsindsatsen. Pengene skal i højere grad følge resultaterne. Kommuner, der gør det godt, skal præmieres. Passive kommuner må selv klare udgifterne.

Det foreslås, at overgangstilskuddet til kommunerne omlægges. Pengene skal i stedet anvendes til at præmiere de kommuner, der har fået nye borgere i arbejde eller i virksomhedspraktik.

Det foreslås, at tilskuddet til danskundervisningen omlægges, så kommuner og nye borgere motiveres til at gennemføre undervisningen langt hurtigere end i dag:

- *Kommunerne skal som udgangspunkt højst have tilskud til at tilbyde danskundervisning i tre år til hver udlænding.*
- *Kommunerne skal belønnes for målbare fremskridt i danskundervisningen.*

9. Kvalitetssikring af kommunernes indsats.

Regeringen vil opstille nye kvalitetsmål for kommunerne: F.eks. at nye borgere kommer i arbejde og lærer dansk. På den måde kan man måle, hvor i landet indsatsen lykkes bedst. 60 procent af de nye borgere er i job i Ringkøbing og Farum. I Nyborg og Grenå er det under det halve. Regeringen vil udarbejde metoder til løbende at måle kommunernes indsats og effekten af indsatsen. I efteråret 2002 vil regeringen gøre status over indsatsen. Denne viden skal for-

midles videre til andre kommuner, så de kan drage nytte af hinandens erfaringer gennem Integrationsministeriets erfaringsdatabase.

Der foreslås kvalitetsmål og kvalitetstjek for integrationsindsatsen.

10. Lokale jobformidlere.

For at sikre en effektiv beskæftigelsesindsats i f.eks. boligområder med særlig høj ledighed vil regeringen tage initiativ til, at der etableres lokale jobformidlere.

Lokale jobformidlere kan være enkeltpersoner, klubber, foreninger eller andre med en særlig kontakt til lokalområdet. Det kan være handelsstandsforeninger, ungdomsvejledere, frivillige organisationer eller andre. Der skal ikke være en fast model, men det skal sikres, at der er et tæt samarbejde med kommunerne/AF.

Jobformidling skal også foregå via internet og andre medier, herunder AF's job- og CV-bank. En stor del af de ledige stillinger bliver besat uden egentligt jobopslag, og mange nye borgere er derfor på forhånd sat uden for. Jobformidling i lokale, sociale netværk kan derfor være med til at nedbryde barrierer til det udefra set lukkede arbejdsmarked. Nye borgere skal opfordres til at præsentere deres kvalifikationer på internet, og virksomheder kan her søge og møde specialiserede medarbejdere. Integrationsministeriet vil koordinere de nye og allerede etablerede job-hjemmesider, der retter sig imod nye borgere.

Der foreslås flere lokale jobformidlere.

Det foreslås at bruge internet og andre medier til jobformidling.

Den lokale jobformidling i Holmbladsgade i København har gennem et tæt samarbejde mellem lokale virksomheder og institutioner haft succes med at få ledige ud på arbejdsmarkedet eller i uddannelse. 43% af de 365 personer, der har henvendt sig på jobformidlingen, har efterfølgende fået job eller er startet på en uddannelse. Heraf er 20% indvandrere og flygtninge. Jobformidlingen holdt åbent 4 timer dagligt og har fungeret i knap to år.

11. Bedre muligheder for iværksættere.

Mange nye borgere kommer til landet med en stærk iværksætterånd og lyst og vilje til at blive selvstændige. Regeringen vil føre en iværksætterpolitik, der gør det lettere og mere attraktivt at etablere og drive selvstændig virksomhed.

Regeringen er i færd med at udarbejde en handlingsplan med initiativer til forbedring af mulighederne for at starte, drive og udvikle egen virksomhed. Regeringen ser i denne sammenhæng specifikt på, hvordan forholdene er for etniske iværksættere. Her ses der bl.a. på, hvordan de etniske iværksættere i højere grad kan øge anvendelsen af deres eksisterende faglige kompetencer i forbindelse med start af egen virksomhed.

Regeringen ser ligeledes muligheder i at anvende de erfaringer og den iværksætterånd, der er blandt mange nye borgere, som en inspiration til den danske iværksætterkultur.

Regeringen har allerede med konkurrenceevnepakken taget de første skridt til at forbedre vilkårene for iværksættere i Danmark. Pakkens initiativer på iværksætterområdet retter sig primært mod at fremme ejeres og ansattes økonomiske råderum i forbindelse med opstart af nye virksomheder.

Der foreslås en særlig indsats for nye borgere, der vil drive selvstændig virksomhed.

"Københavns Etniske Erhvervscenter" er etableret privat. Her kan iværksættere få husly for en lav leje, og der ydes støtte og rådgivning om bl.a. lovgivning. I 2001 var 56 virksomheder tilknyttet centret - 85 på venteliste.

12. Ligebehandling.

Regeringen har en særlig forpligtelse i forhold til de statslige arbejdspladser. Regeringen vil fortsætte arbejdet med at sikre, at de statslige arbejdspladser lever op til kravet om, at en vis del af de ansatte skal være indvandrere og efterkommere. Institutionerne skal oplyse, hvordan de vil sikre, at arbejdspladsen i højere grad afspejler befolkningssammensætningen.

Regeringen vil også opfordre kommunerne og amterne til at fortsætte og styrke arbejdet med at få ansat flere personer med anden etnisk baggrund og for at få fjernet unødvendige systembarrierer.

Der er nedsat et Ligebehandlingsudvalg, som undersøger, hvordan der kan ske en styrkelse af ligebehandlingen af personer, der diskrimineres, og hvordan der mest effektivt kan ydes hjælp til ofre for diskrimination.

Det foreslås, at staten ansætter flere med udenlandsk baggrund.

Det foreslås, at indsatsen mod diskrimination styrkes.

13. Friere rammer for integrationsarbejdet.

Foreningslivet og virksomhederne kan medvirke aktivt til en effektiv introduktion af nye borgere til arbejdspladser og lokalsamfund. Der findes i dag en række udvalg og råd, herunder sociale koordinationsudvalg, regionale arbejdsmarkedsråd, sprogcenterråd og integrationsråd, hvoraf nogle fungerer godt og andre mindre godt.

Det foreslås at forenkle udvalgsstrukturerne og tilpasse dem det civile samfund.

To virksomheder i Ry Kommune har taget initiativ til partnerskabsaftaler med kommunen om beskæftigelse af ledige. 30 virksomheder har indgået partnerskabsaftaler med kommunen. Virksomhederne forpligter sig til at tage ledige flygtninge og indvandrere i praktik og siden i beskæftigelse. Der stilles en kontaktperson blandt kollegerne til rådighed, som skal introducere virksomheden og etablere et socialt netværk til de øvrige kolleger og til fritidslivet, lokalsamfundet og boligområdet. Virksomheden får økonomisk kompensation for den tid, kontaktpersonen bruger på at introducere den nyansatte. Projektet skal med tiden også omfatte lokale foreninger, der gennem partnerskabsaftaler forpligter sig til at introducere de nye borgere til fritids- og foreningslivet.

14. Mangfoldighed på arbejdsmarkedet.

Internationale erfaringer med "Diversity Management" viser, at mange erhvervsvirksomheder har store fordele ved at tage udgangspunkt i mangfoldighed og et nuanceret syn på medarbejdernes kompetencer og samarbejde. Integrationsministeriet vil indsamle udenlandske erfaringer med integration af nye borgere og som del af formandskabet for EU afholde en konference om integration på arbejdsmarkedet med vægt på formidling af kendskab til best practices. Regeringen vil drøfte med arbejdsmarkedets parter, hvordan danske virksomheder kan drage nytte af de internationale erfaringer.

Det foreslås at inddrage arbejdsmarkedets parter i en dialog om diversity management.

"Vi oplever en klar konkurrencefordel ved at have en mangfoldig personalesammensætning. Det skaber en god stemning og et godt arbejdsklima, hvor der er plads til folk, der er anderledes. Pointen for os er nemlig, at alle kunder er lige vigtige, og på samme måde er det med vores medarbejdere." Personaledirektør Peter V. Jakobsen, McDonalds. (Kilde: Foreningen Nydansker).

Effektiv danskundervisning

Regeringen vil gøre op med forestillingen om, at nye borgere skal have lært dansk, før de kan komme i arbejde. Danskkrav må ikke være en hindring for at komme hurtigt i arbejde. Danskundervisningen skal derfor være fleksibel og fremme integrationen af flygtninge og indvandrere på arbejdsmarkedet. For mange flygtninge og indvandrere er det en vigtig motivationsfaktor for flygtninge og indvandrere, at undervisningen foregår i tilknytning til en arbejdsplads. Ved at undervisningen tilrettelægges af virksomheden selv eller i tæt samarbejde med kommunen, gøres undervisningen mere målrettet mod beskæftigelse til gavn for både den pågældende person og virksomheden.

15. Opgør med "først lære dansk, så i arbejde".

Der bruges i dag 800-900 millioner kroner på danskundervisning på landets 51 sprogcentre. Regeringen vil gerne bruge de penge endnu bedre.

Danskundervisning på sprogcentrene må ikke blokere for at komme i arbejde. Det vigtige er sammenhæng mellem undervisning og den praktiske brug af sproget på arbejdspladsen. Samtidig må danskundervisningen ikke være en belastning for virksomhederne.

Refusions- og tilskudsregler for danskundervisningen vil derfor blive revideret, så pengene kan følge den enkelte ud på virksomheden. Derved brydes sprogskolernes faktiske monopol på danskundervisning. Det skal sikre større fleksibilitet i organiseringen af undervisningen og antallet af undervisningstimer.

Det foreslås, at danskundervisningen aldrig må blokere for et arbejde.

16. Danskundervisning på virksomhederne.

Når nye borgere skal i virksomhedspraktik eller i introduktion til ordinær ansættelse, skal danskundervisningen tilrettelægges, så den passer bedre til den enkeltes og virksomhedens behov. Der skal skabes bedre muligheder for, at undervisningen foregår ude på virksomhederne. Det skal ske ved, at kommunen i forbindelse med indgåelse af en aftale om virksomhedspraktik skal drøfte med virksomheden, om og hvordan danskundervisningen kan foregå på virksomheden. Kommunen skal tilstræbe, at så stor en del af danskundervisningen som muligt skal foregå på virksomheder, samtidig med at kvaliteten af undervisningen skal sikres.

For personer i virksomhedspraktik og i introduktion til ordinær ansættelse skal pengene kunne følge den ledige, så virksomhederne har mulighed for enten selv eller i samarbejde med myndigheden at stå for undervisningen. Herved får virksomheden mulighed for mellem forskellige udbydere at vælge den undervisning, der passer bedst til virksomhedens behov og den enkelte persons kompetencer.

Det foreslås, at danskundervisning og virksomhedspraktik/ introduktion til ordinær ansættelse skal kunne kombineres på virksomheden.

Det foreslås, at kommunerne skal kunne lade pengene til danskundervisning følge den enkelte.

17. Fravær fra danskundervisning accepteres ikke.

Flere evalueringsrapporter af sprogundervisningen på sprogskolerne har vist, at fraværet til sprogundervisningen ligger konstant på ca. 25 procent. De fleste kommuner opererer med et begreb, de kalder "acceptabelt fravær". I forhold til den samlede udgift på 900 millioner kroner til danskundervisning betyder det, at kommunerne accepterer et spild svarende til ca. 225 millioner kroner.

Det foreslås, at det skal sikres, at ulovligt fravær reelt medfører reduktion i integrationsydelsen.

18. Samfundsforståelse i danskundervisningen.

Regeringen ønsker, at danskundervisningen tillige skal omfatte undervisning i samfundsforståelse og oprettelse af egen virksomhed. Danskundervisningen skal tage udgangspunkt i dagligdagens og arbejdslivets behov og skabe sammenhæng til de krav, der skal stilles i forbindelse med opnåelse af dansk indfødsret. Regeringen vil senere i år udgive en håndbog til nye borgere på forskellige sprog om det danske samfund med oplysninger om historie, kultur og praktisk information, herunder muligheden for at etablere egen virksomhed.

Det foreslås, at kurset i samfundsforståelse indgår i danskundervisningen, der også skal informere om oprettelse af egen virksomhed.

Bedre udnyttelse af kvalifikationer

De nye borgere kommer med kvaliteter og kompetencer, som virksomhederne og hele det danske samfund har brug for. Deres formelle uddannelsesmæssige kvalifikationer og reelle personlige kompetencer skal kortlægges hurtigt og ensartet, så de nye borgere hurtigst muligt kan komme i arbejde.

19. Effektiv vurdering af formelle kvalifikationer.

Indsatsen for at vurdere og godkende nye borgeres medbragte uddannelser skal forbedres.

Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser (CVUU) skal kunne træffe bindende afgørelser om anerkendelse af udenlandske uddannelser i en række tilfælde.

Uddannelsesinstitutioner, arbejdsløsheds-kasser og ansættende myndigheder skal lægge CVUU's vurderinger til grund ved optagelse henholdsvis ansættelse af personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer.

CVUU skal have styrkede beføjelser i forhold til afgørelser om adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv.

Personer med udenlandske uddannelser skal sikres adgang til at klage over uddannelsesinstitutioners afgørelser om godskrivning (merit).

Det foreslås at styrke mulighederne for at kortlægge og anerkende nye borgers medbragte formelle kvalifikationer.

20. Effektiv vurdering af reelle kompetencer.

Der er ligeledes behov for at styrke og professionalisere arbejdet med konkret kompetenceafklaring og arbejdsprøvning, ikke mindst af personer uden formel uddannelsesbaggrund.

Der oprettes et mindre antal regionale enheder for kompetenceafprøvning, hvor den systematiske afdækning af reelle og personlige kompetencer foregår i samarbejde med lokale virksomheder, faglige udvalg og uddannelsesinstitutioner. Enhederne er alene tænkt som et hjælperedskab for den ansvarlige myndighed, der fortsat vil have det fulde ansvar for indsatsen. Enhederne kan oprettes i tilknytning til eksisterende institutioner, så som en teknisk skole eller et AMU-center.

I de regionale enheder samles den ekspertise, som kan:

- foretage en systematisk afdækning af reelle og personlige kompetencer
- visitere den enkelte ud i arbejdsprøvning i virksomheder eller på uddannelsesinstitutioner
- medvirke til at få formelle kompetencer godkendt hurtigt gennem kontakt til CVUU
- udarbejde en kompetenceprofil med forslag til handlingsplan, hvor målet er ordinær ansættelse.

Den endelige udmøntning af ordningen vil ske som led i regeringens handlingsplan "Flere i arbejde".

Det foreslås at styrke mulighederne for at kortlægge og anerkende nye borgers medbragte reelle kompetencer gennem arbejdsprøvning.

21. Bedre udnyttelse af nyankomnes ressourcer.

Flygtninges ressourcer skal udnyttes bedst muligt. Derfor vil regeringen forbedre kvaliteten af de oplysninger om de enkelte flygtninges forhold og kompetencer samt om erhvervs muligheder, uddannelsesinstitutioner mv. i kommunerne, som ligger til grund for Udlændingestyrelsens afgørelser om, hvor flygtninge skal bo.

Det foreslås, at flygtninges erhvervskompetencer får en større rolle i boligplaceringen.

22. Væk med overflødige uddannelseskra v.

Regeringen vil gøre op med barrierer i uddannelsessystemet, der virker hæmmende for beskæftigelsen af nye borgere – og i øvrigt også for mange danskere. Regeringen vil vurdere, om kurser og korterevarende erhvervsuddannelser som f.eks. social- og sundhedsuddannelserne kan udbydes på andre sprog end dansk, f.eks. engelsk. Nyankomne udlændinge behøver dermed ikke at vente med efteruddannelsen, til de har lært dansk.

Regeringen foreslår et opgør med unødvendige uddannelseskra v. I den forbindelse skal der ses på mulighederne for modulering med henblik på erhvervelse af delkompetencer på samme vis som ved erhvervsuddannelserne.

Der foreslås et opgør med unødvendige uddannelseskra v.

I år er der 1200 ledige pladser på social- og sundhedshjælperuddannelsen og 500 ledige pladser på social- og sundhedsassistentuddannelsen. Amdsrådsforeningen vurderer, at der vil mangle op mod 10.000 sundhedshjælpere og -assistenter i år 2011. I dag er det et krav, at elever skal kunne engelsk på 9-10. klasse niveau. Kravet er en barriere for mange.

I hjemmeplejen på Indre Østerbro i København er 40 procent af medarbejderne ikke uddannet. "Hjemmeplejen ansætter mange med anden etnisk baggrund – i øjeblikket har vi ca. 15 procent med anden etnisk baggrund," siger hjemmeplejeleder Elsebeth Henriksen. "Medarbejdere med anden etnisk baggrund har tilført plejen nogle værdier, mange danskere har "lagt på hylden". Respekten for de ældre og arbejdsmoralen er som regel stor."

Integration - et fælles anliggende

Integrationen af de nye borgere er en opgave for hele det danske samfund - det er et fælles ansvar. Det er en opgave, som kræver en stor indsats på mange fronter og fra mange aktører. For at komme i gang med et aktivt liv er det vigtigt, at hverdagen fungerer godt. Det er et fælles anliggende for alle i samfundet at skabe rammer for, at det kan lykkes. Regeringen vil derfor tage en række initiativer for at sikre en solid og bredt understøttet integrationsproces.

23. Integrationspriser.

Regeringen vil indstifte integrationspriser, der kan gives til organisationer, kommuner, tillidsmænd, frivillige, virksomheder, uddannelsesinstitutioner eller enkeltpersoner. Priserne skal gives for en særlig vellykket og nyskabende indsats. Erfaringerne fra de bedste projekter bliver formidlet videre til en bredere kreds.

Regeringen vil blandt andet udgive en publikation "Gør som dem", hvor gode eksempler på integration beskrives. Der er kommuner, der har så gode resultater, at hvis alle bare gjorde som dem, ville integrationen være langt bedre.

Det foreslås at belønne gode eksempler med integrationspriser.

Det foreslås at udgive en publikation "Gør som dem".

24. Uddannelse af børn og unge.

Regeringen vil begrænse kommunernes pligt til at tilbyde modersmålsundervisning til fordel for en opprioritering af sprogstimulering til tosprogede børn.

Regeringen vil drøfte med kommunerne, hvordan det sikres, at børn kan tale dansk, når de begynder i skolen. Regeringen vil nedsætte aldersgrænsen for, hvornår børn skal tilbydes sprogstimulering, fra 4 år i dag til 3 år.

For frie grundskoler foreslås en opstramning af tilsynet, så det sikres, at undervisningen står mål med folkeskolens undervisning.

En ændring af lov om friskoler vil endvidere sikre, at det kun er de skoler, der forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre og som respekterer fundamentale friheds- og menneskerettigheder, der kan få statstilskud.

Regeringen vil opløse reglerne for danskundervisning, så sent ankomne unge over 18 år kan modtage undervisning i den kommunale ungdomsskole.

Det foreslås, at kommunernes pligt til at tilbyde modersmålsundervisning afskaffes.

Det foreslås, at aldersgrænsen, for hvornår børn skal tilbydes sprogstimulering, ændres fra fire til tre år.

Der foreslås et skærpet tilsyn af undervisningen på frie grundskoler.

Det foreslås, at kun skoler, der forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre, vil kunne modtage tilskud.

Det foreslås, at sent ankomne unge over 18 år kan lære dansk i ungdomsskolen.

25. Bedre samarbejde mellem hjem og skole.

Det er vigtigt at sikre dialogen mellem skolen og de forældre, der ikke deltager i skole-hjem samarbejdet. Forældrene skal mødes med venlighed og konsekvens.

Regeringen vil undersøge, hvordan der kan indføres økonomiske sanktioner mod forældre, der er årsag til, at deres børn har ulovligt fravær fra undervisningen.

Der foreslås en opsøgende indsats over for passive forældre.

Det foreslås, at det undersøges, hvordan forældre kan sanktioneres ved børnenes ulovlige fravær.

Enghøjskolen i Avedøre Stationsby har givet ekstra dansktimer til alle børn. Gennem forbedrede eksamensresultater og opøvelse af en række andre færdigheder hos børnene har man formået at tiltrække majoritetsforældrenes børn. Fra at være en skole på vej mod næsten 70% tosprogede er fordelingen i dag ca. 50-50. "Vi siger ikke: "Vi har en børnegruppe, der er sådan og sådan. De bliver aldrig til noget alligevel. Så lad stå til." Vi er ambitiøse på hele elevgruppens vegne." (Kirsten Schallburg, skoleleder)
Kilde: Enghøjskolen, 2001.

Helsingør-modellen. Mange roma(sigøjner)børn havde meget fravær, og der var ingen opbakning fra forældrene til at løse problemet. Kommunen gjorde det til en del af forældrenes aktivering at følge børn i skole. Hvis de ikke levede op til det, blev de trukket i aktiveringsydelse.

26. Frivillige kræfter.

Danmark har rige traditioner for folkeoplysning og frivilligt foreningsliv, og mange mennesker gør i dag en stor indsats i integrationsarbejdet. Regeringen vil drøfte med organisationerne på dette område, hvordan der kan sættes øget fokus på engagement i nye borgere.

Særligt folkehøjskolerne kan give plads til, at den enkelte opnår sprogkunderskab, kontakter, kompetencer, øget kulturforståelse og personlig udvikling. Folkehøjskolens intensive tilbud kan med fordel anvendes som et led i kommunens introduktionsforløb og i unges almene uddannelse.

Regeringen vil drøfte med de etniske minoritetsorganisationer, hvordan de nye borgere kan hjælpes i deres bestræbelser på at få et godt og aktivt liv. For at forebygge ungdomskriminalitet skal ungdoms- og fritidsklubberne være bedre til at tilbyde aktiviteter, der tiltrækker unge, også i aften- og weekendtimerne.

Det foreslås, at højskoler, oplysningsforbund og frivillige indrages og får et større ansvar for integrationen.

Unge fra et nybygget almennyttigt boligområde forstyrrede freden i et ældre villa-kvarter i Næstved. En samling frivillige forældre med en politimand i spidsen etablerede en fritids- og ungdomsklub og hentede penge og støtte hos det lokale erhvervsliv. I dag er der 140 frivillige forældre, der hver bruger 3 timer om måneden i fritidsklubben "Moonlight".

"Verdenen i boligorganisationen". Der oprettes venskabsaftaler mellem 150 familier i tre almene boligorganisationer i Karlebo, Ølstykke og Hvidovre. De lokale familier introducerer og støtter de nye familier i spørgsmål vedrørende boligen, boligafdelingen og lokalsamfundet, og der skabes sociale netværk.

27. Mere varierede boligområder.

Mange af de store almene boligområder er for ensartede og monotone. Boligområderne mangler erhverv, lokale arbejdspladser og liv i dagtimerne og er ikke attraktive for en bredere del af befolkningen. Der er derfor behov for et kvalitetsløft af disse områder, hvor der ofte bor mange nye borgere. Integrationsministeriet råder i 2002 over 58,5 million kroner til dette arbejde.

For at tiltrække forskellige befolkningsgrupper vil regeringen tilstræbe at blande ejerformerne i de almene boligområder. Regeringen har derfor nedsat et udvalg, der skal forberede en reform, som giver beboerne i almennyttige boliger adgang til at overtage deres bolig på ejer- eller andelsbasis.

Det foreslås, at almennyttige boligområder udvikles med erhverv, offentlige institutioner mv.

28. Hjælp til unge udsat for tvangsægteskaber.

Regeringen vil sikre mulighed for hjælp til unge, der er udsat for pres i forbindelse med indgåelse af ægteskaber, vold i familien eller andet. Indsatsen skal også rettes mod forældrene. Hjælp skal ikke kun ydes fra centre. Der skal også – i samarbejde med indvandrerorganisationer og andre – skabes netværk og drives opsøgende rådgivning af de unges familier. Der skal etableres tilbud om mægling mellem de unge og deres familier. Der skal være mulighed for, at de unge kan tage midlertidigt ophold på krisecentre. Rådgivning og botilbud bør følges op af længerevarende ophold hos værtsfamilier.

Forældre skal informeres om unge menneskers rettigheder i Danmark og den enkeltes ret til selv at vælge sin ægtefælle. Både forældre og de unge skal informeres om de mulige sundhedsmæssige betænkeligheder, der kan være ved ægteskab mellem nært beslægtede

Det foreslås at hæve aldersgrænsen for familiesammenføring til 24 år, at skærpe tilknytningskravet og at styrke støtten til piger på flugt.

Ofre for tvangsægteskaber kan søge hjælp hos Foreningen Broen, Døgntakten og Det Etniske Konsulent Team i København og Ungekakten i Århus. Desuden har INDSam en særlig krisetelefon. Tilsammen rapporterer de om ca. 400 tvangsægteskabslignende sager om året. Mette Severin, lærer på Humlehaveskolen i Vollsmose, fortæller: "Det er mere end hver anden pige, der kommer og viser mig billeder af deres kommende mænd. Pigerne fortæller, at de må sige nej én eller to gange, så skal de afsted for at blive gift. Det er større, end vi tror, det her problem."

29. Særligt udsatte grupper.

Forskellige særligt udsatte grupper, herunder voldsramte, hjemløse, misbrugere, misbrugte, psykisk- og fysisk handicappede har brug for bedre behandlings, rådgivnings - og uddannelsesmuligheder. Mange flygtninge har traumer fra tortur- og krigsoplevelser. Regeringen vil sikre, at der tilbydes relevante og tilstrækkelige behandlingstilbud til de traumatiserede flygtninge.

Der foreslås flere tilbud for særligt udsatte grupper.

- Indlæg af integrationsminister Bertel Haarder trykt i Helsingør Dagblad torsdag d. 12 juni 2003, side 12:

"Ny Helsingør-lov er ikke "Helsingør-model"

Vi har modtaget:

Det er fuldkommen rigtigt, når man den 28. maj 2003 her i Helsingør Dagblad kunne læse, at regeringen ikke gør "Helsingør-modellen" til lov.

Men "Helsingør-modellen" har inspireret regeringen til et lovforslag, der er med til at gøre op med konsekvensløsheden.

Regeringen går nu skridtet videre og lægger op til en model, der kan sikre en varig løsning af de problemer, der er årsag til det omfattende pjækkeri blandt andet i Helsingør.

Den oprindelige "Helsingør-model" går jo kort fortalt ud på at straffe forældre til børn, der pjækker fra skole, ved at trække i deres sociale ydelser. Problemet i Helsingør var, at en gruppe ansvarsløse forældre ikke sørgede for, at deres børn passede skolen. I stedet blev de i vid udstrækning knyttet til småkriminelle bandenetværk. Disse børn kommer typisk fra hjem, hvor begge forældre er uden tilknytning til arbejdsmarkedet og er helt uden forståelse for samfundets mest almindelige spilleregler og værdier.

Og det er netop her, regeringen har sat ind.

Regeringen har nu skabt et effektivt redskab for kommunerne til at give de ledige forældre den forståelse for de grundlæggende samfundsmæssige værdier og normer, som de savner, og som er helt nødvendige for at kunne varetage et arbejde. Pointen er at gøre dem til en aktiv del af samfundet.

Regeringens løsningsmodel går ud på, at f.eks. ledige forældre, som ikke i tilstrækkelig grad medvirker til, at deres børn følger undervisningen i folkeskolen, kan få et aktiveringstilbud, der netop har til formål at give dem den nødvendige forståelse for samfundets grundværdier. Ifølge regeringens forslag kan de ledige forældre f.eks. få til opgave at sikre, at børn kommer sikkert til og fra skole, at overvåge lektielæsningsstilbud på skoler eller at bistå lærere, der passer eller underviser børn. Forældrene får herigennem kendskab til den kultur, der råder i uddannelsessystemet. De får f.eks. kendskab til, at man møder til tiden, laver sine lektier og deltager i undervisningen. Krav, man også bliver mødt med på arbejdsmarkedet og i samfundet i øvrigt.

For de forældre, der ikke ønsker at deltage i tilbuddet, smækker den offentlige pengekasse i.

Regeringen har naturligvis også overvejet, om dette initiativ skulle suppleres af andre tiltag. I den forbindelse har regeringen overvejet, om man burde indføre en bødestraf for forældre, der ikke sørger for, at deres børn følger undervisningen i folkeskolen. Indtil 1970 var der mulighed for at give forældre, der holdt deres børn hjemme fra skole, en bøde - den såkaldte mulkt. Denne ordning blev ophævet i 1970. En egentlig straf er nok ikke den bedste måde at skabe en varig løsning af problemerne på.

Regeringen vil i stedet satse på at hjælpe forældre med at løfte deres ansvar

som opdragere og udvikle forældresamarbejdet i skoler og daginstitutioner. Målet er, at forældrene bliver bevidste om folkeskolens værdier og vigtigheden af, at børnene opfylder undervisningspligten.

Der er altså som sagt ikke tale om, at regeringen gør "Helsingør-modellen" til lov. Der er tale om, at regeringen giver kommunerne mulighed for selv at skabe mange forskellige "Helsingør-modeller".

**Af integrationsminister
Bertel Haarder**